

YTTRANDE

Dnr Fi2018/00106/DF

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 23 april 2018

Reboot – omstart för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114)

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder slutbetänkandets förslag till mål för den offentliga förvaltningens och de statliga myndigheternas digitaliseringsarbete.

SPF Seniorerna anser att

- offentlig förvaltning ska erbjuda analoga alternativ till den digitala tekniken och att
- användningen av elektroniska identitetshandlingar inte ska utesluta användning av fysiska identitetshandlingar.

Allmänt

Stora delar av utredningens bedömningar och förslag faller utanför SPF Seniorernas huvudsakliga kompetensområde. Förbundet har därför koncentrerat sitt yttrande till principiella ställningstaganden.

SPF Seniorerna välkomnar den nya digitala tekniken och dess möjligheter för bland andra seniorer.

De flesta seniorer klarar sin digitala vardag lika väl som någon annan. Samtidigt är det många som inte kan, vill eller har ekonomiskt möjlighet att vara digitalt delaktiga. För många äldre är kostnaden påtaglig för dator, bredband och smart telefon. För några är kostnaden oöverstiglig.

En del äldre är osäkra eller förstår inte den digitala tekniken. Hur många som har eller kan få problem med vardagstekniken är svårt att säga. Forskning pekar på att gruppen växer. Det handlar bland andra om de med tidig demens eller lindrig kognitiv svikt, personer med utvecklingsstörning samt de som haft en stroke. Men även friska äldre har ibland svårt att hänga med eftersom tekniken utvecklas och uppdateras så fort.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

Vi betonar att det digitala samhället inte får bli exkluderande och att det måste finnas alternativ till den digitala tekniken. Teknik ska inte utestänga människor från delaktighet och gemenskap eller från att ta del av grundläggande service. Det ska inte krävas en dator, smart telefon eller mobilt bankID för att boka biljett, betala räkningar eller kontakta vården. Men allt oftare blir digitala verktyg norm och krav för att till exempel kunna konsumera och betala för sin konsumtion.

Vi kräver att det, åtminstone när det gäller myndighetsutövning och det allmännas tjänster, alltid ska finnas analoga alternativ: information och kommunikation utanför skärm, en person att möta eller ett nummer att ringa. För den som vill och kan ska det finnas stöd och hjälp och möjlighet att utbilda sig.

De flesta seniorer använder dator och internet

500 000 invånare använder inte internet överhuvudtaget. 430 000 av dem är äldre än 66 år. Skillnaderna mellan generationerna är alltså avsevärd. Så gott som alla 66–75-åringar har tillgång till internet hemma (95 procent). Av dem över 76 år har enbart två tredjedelar (68 procent) tillgång till internet hemma. Nära en tredjedel är alltså utan internetuppkoppling i hemmet. I åldern 66–75 år använder 92 procent internet. I befolkningen över 76 år är det över hälften som använder internet (56 procent) och hälften som använt det hemma senaste månaden (52 procent).¹

7 Mål för den offentliga förvaltningens digitaliseringsarbete

SPF Seniorerna stöder slutbetänkandets förslag

att regeringen ska föreslå riksdagen att för den offentliga förvaltningens digitaliseringsarbete besluta om målet att

Den offentliga förvaltningens användning av digitala medel ska leda till att det blir så enkelt som möjligt för så många som möjligt att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter samt ta del av förvaltningens service. Den offentliga förvaltningens användning av digitala medel ska vara säker samt öka kvaliteten och effektiviteten i den offentliga förvaltningen som helhet.

att regeringen för de statliga myndigheternas digitaliseringsarbete beslutar om målet att

Den statliga förvaltningens användning av digitala medel ska leda till att det blir så enkelt som möjligt för så många som möjligt att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter samt ta del av den statliga förvaltningens service. De statliga myndigheternas användning av digitala medel ska vara säker samt öka kvaliteten och effektiviteten i den offentliga förvaltningen som helhet.

att digitaliseringsmyndigheten ska stödja regeringens arbete med en samlad analys och bedömning av resultatet av den offentliga sektorns digitaliseringsarbete i förhållande till förslaget till riksdagens mål. Digitaliseringsmyndighetens analys och bedömning av resultatet redovisas i den årliga rapport som utredningen föreslagit.

¹ Svenskarna och internet 2017, Internetstiftelsen i Sverige, IIS (oktober 2017).

att regeringen ger digitaliseringsmyndigheten ett särskilt uppdrag att utforma en metod och process för denna uppgift.

8.3 En tidsbestämd strategi

SPF Seniorerna stöder slutbetänkandets förslag att regeringen ska besluta om en tidsbestämd övergripande plan – en strategi – för digitalisering och it i den offentliga förvaltningen.

8.4 Avsiktsförklaring mellan staten och Sveriges kommuner och landsting

SPF Seniorerna stöder slutbetänkandets förslag att regeringen ska ta initiativ till en förnyad avsiktsförklaring mellan staten och Sveriges kommuner och landsting för digitalisering och it i den offentliga sektorn.

I detta ärende har arbetsutskottet beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eva Eriksson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Eva Eriksson
Förbundsordförande